

دکتر مهرداد حلال خور
پژوهشگر مطالعات آمریکا
همکار در اندیشکده مطالعات آمریکا

واکاوی

عمق و دامنه اثرگذاری کرونا و ویروس در چالش‌های پیشین

بررسی متغیر کرونا و ویروس در روند افول آمریکا

اقتصاد داخلی آمریکا کرونا بی می شود

افول آمریکا در حوزه‌های مختلفی در حال وقوع است که مهم‌ترین آن، در حوزه اقتصاد است؛ به این مفهوم که آمریکا به لحاظ اقتصادی در حال کوچک‌تر شدن است و نقش و جایگاه سابق خود را در اقتصاد جهانی ندارد. بدهی ۲۴۱ تریلیونی اقتصاد آمریکا نیز روشن‌ترین شاهد این ادعا در کنار شاخص‌های بسیار زیاد دیگر آماری است که مجموعاً در کنار هم برای اثبات افول اقتصادی آمریکا، جای تردیدی باقی نمی‌گذارد. می‌رسیم به پاسخ به سؤال اصلی موضوع؛ کرونا و ویروس چگونه بر اقتصاد در حال کوچک شدن آمریکا تأثیر می‌گذارد؟ تأثیرات کرونا و ویروس بر اقتصاد آمریکا را می‌توان در چند حوزه مشاهده کرد؟

با شروع همه‌گیری کرونا و ویروس در سطح جهانی، این فاکتور تقریباً بر تمام روندها، جریان‌ها، وقایع و موضوعات بین‌المللی، اثر جدی گذاشته است. یکی از حیطه‌های اثرگذاری کرونا و ویروس، مربوط به موضوع افول آمریکا بوده است؛ که پیش از این نیز مطرح بوده و به گواهی آمارهای موثق و تحلیل‌های اساسی، در جریان وقوع بوده است. لذا با تغییری که کرونا و ویروس در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی بین‌المللی و داخلی آمریکا ایجاد کرده، سؤالی که مطرح می‌شود، این است که تأثیر کرونا و ویروس در چه حوزه‌هایی از افول آمریکا قابل تصور است؟ همچنین، این تأثیرات از چه عمق و دامنه‌ای برخوردار خواهند بود؟ در ادامه این مطلب، تلاش می‌شود تا به این سؤالات با محوریت جریان کلی افول آمریکا، پاسخ داده شود.

اولین مسئله تأثیری است که بر اقتصاد چین گذاشته می‌شود و به دلیل همبستگی اقتصاد چین با اقتصاد جهانی و به خصوص اقتصاد آمریکا، موجب زیان اقتصادی بنگاه‌های آمریکایی می‌شود. بسیاری از صنایع آمریکا در رابطه با صنایع چین و صنایعی که در دیگر کشورها وجود دارند، عمل می‌کنند، به این صورت که یا محصولات خود را به چین و سایر کشورهای دنیا می‌فروشند یا از چین و سایر کشورهای دنیا محصول می‌خرند. در واقع، وابستگی متقابل کشورهای دنیا در حوزه اقتصاد، موجب می‌شود تا زیان‌های اقتصادی چین به عنوان بخش مهمی از زنجیره عرضه و تقاضای جهانی به سایر اقتصادهای جهانی و به خصوص آمریکا، تسری پیدا کند. این مسئله وقتی مهم‌تر می‌شود که در بایبیم چین یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری آمریکا نیز

این ویروس متحمل شده‌اند، بسیار بیشتر از کمک‌های دولتی آمریکا است. اخراج گسترده کارکنان توسط شرکت‌های بزرگ، خود شهادی بر این مدعا است^۳.

سومین مسئله‌ای که در اقتصاد آمریکا پیش خواهد آمد، بحران بیکاری است؛ در شرایطی که اقتصاد آمریکا به دلیل بحران بدهی‌ها از پیش نیز تحت فشار قرار داشته و وقوع یک بحران اقتصادی در ۲۰۲۰، محتمل بوده است؛ این ویروس، فشار مضاعفی بر اقتصاد آمریکا وارد کرده است که اولین نتیجه آن، بیکاری گسترده در این کشور خواهد بود. بیکاری در آمریکا،

تابعی از رشد و رونق اقتصادی در این کشور بوده و رکود اقتصادی به معنای بیکاری گسترده، در اقتصاد آمریکا است. درصد بیکار از ۳/۵ درصد در ماه فوریه، به ۴/۴ درصد در ماه مارس افزایش یافت و تنها در طول یک هفته، ۶/۶ میلیون نفر درخواست کمک‌های دولتی ناشی از بیکاری را پر کردند. اهمیت این مطلب، از این جهت است که این رقم تصاعدی است و از زمان ورود ویروس کرونا به آمریکا، نزدیک به ۱۰ میلیون نفر درخواست بیکاری را پر کرده‌اند که ۶/۶ میلیون نفر در عرض یک هفته آخر ورود

می‌شود تا کرونا ویروس، به قرنطینه و سیاست‌های محدودکننده رسید؛ امری که بخش اقتصاد این کشور را به شدت تحت فشار قرار می‌دهد. مسئله‌ای که وجود دارد، این است که صنایع بزرگ آمریکا بیش از ۱۰ تریلیون بدهی دارند، در شرایطی که کرونا ویروس نیز تقاضا را کاهش خواهد داد (صنایع هواپیمایی، گردشگری، نفتی) و همچنین، به دلیل تعطیلی بسیاری از کارخانه‌های صنایع، بسیاری از این بنگاه‌های بزرگ بیش از هر زمان دیگری به ورشکستگی کشیده می‌شوند^۴. بسته کمک ۲ تریلیون دلاری دولت آمریکا نیز درد چندانی از این صنایع بزرگ، درمان نمی‌کند زیرا زیان‌هایی که آن‌ها از

است^۱ (در سال ۲۰۱۷ اولین شریک تجاری بوده است). دومین بخش تأثیرگذاری کرونا ویروس بر اقتصاد داخلی آمریکا است که بسیار عمیق‌تر از تأثیر اول آن تلقی می‌شود. کرونا ویروس یک انتخاب را پیش روی همه دولتمردان، از جمله ترامپ می‌گذارد؛ اینکه یا بخش اعظمی از اقتصاد تولیدی را تعطیل کند یا تلفات بسیار بالای انسانی را متحمل شود. این رفتار کرونا ویروس به دلیل نوع زنجیره‌ای انتقال آن است. در آمریکا نیز ترامپ، رئیس‌جمهور این کشور پله به پله از نظرات خود عقب‌نشینی کرد و از نادیده گرفتن کرونا ویروس، تقلیل آن به آنفلوآنزا و در نهایت، بیان اینکه بیکاری بیشتر موجب مرگ

3. <https://www.nytimes.com/2020/04/06/business/economy/coronavirus-economy.html>

4. <https://www.vox.com/2020/4/2/21203850/unemployment-initial-claims-march-28>

2. <https://www.americanprogress.org/issues/economy/news/2020/03/06/481394/economic-impact-coronavirus-united-states-possible-economic-policy-responses/>

1. <https://fortune.com/2018/03/07/biggest-possible-economic-policy-responses/>

کرونا به آمریکا بوده است^۱. تحلیل کارشناسان اقتصادی آمریکا بیان می‌دارد که این ویروس، احتمالاً نرخ بیکاری در آمریکا را به ۱۵ درصد می‌رساند که به مفهوم بیکاری ۲۰ میلیون آمریکایی خواهد بود. این میزان از بیکاری در آمریکا پس از رکود بزرگ در سال ۱۹۳۰، سابقه نداشته است^۲.

کرونا به عرصه فرهنگ و جامعه وارد می‌شود

همانند اقتصاد، عرصه فرهنگ نیز در آمریکا در حالت افول قرار دارد و اکنون، کرونا ویروس به وضعیت وخیم آمریکا، فشار بیکاری و ترس را نیز اضافه کرده است. برای مثال، ترس از کرونا ویروس موجب شده است تا مردم آمریکا به سوی خرید حداکثری اسلحه و مهمات حرکت کنند. برخی از آمارها در این حوزه، نشان از افزایش ۱۷۹٪ خرید اسلحه در کارولینای شمالی و افزایش ۱۶۹٪ خرید اسلحه در ایالت جورجیا حکایت دارد که شاهد مثالی برای جریان فزاینده خرید اسلحه در آمریکا است. اسلحه بیشتر یعنی خشونت بیشتر که با در نظر گرفتن این مسئله، درخواست سیاستمداران آمریکایی از مردم قابل فهم ترمی شود که به یکدیگر کمتر شلیک کنند تا

تخت بیمارستان‌ها بیشتر به بیماران کرونایی تعلق بگیرد^۳.

از طرف دیگر، کمبود منابع مورد نیاز مردم موجب شده است تا آمریکایی‌ها جلوه دیگری از رفتارهای فرد محورانه خود را که در حالت عادی قابل مشاهده نبود، به نمایش بگذارند که آن‌هم انبار کردن مایحتاج ضروری است. صف‌های مربوط به دستمال توالت و خالی کردن فروشگاه‌های زنجیره‌ای، نمونه‌ای از این رفتار بوده است. از آنجا که آمریکایی‌ها عادت به ذخیره‌سازی مواد قضایی نداشته‌اند، با ورود کرونا ویروس به نوعی شوکه شده و شروع به انبار کردن مواد غذایی و مایحتاج ضروری کردند. افزایش خرید اسلحه و خالی شدن فروشگاه‌ها، مسئله «ناامنی» در تأمین مواد اولیه زندگی و دفاع از آن را برجسته می‌کند که به نوعی مرحله‌ای پیش از مدنیت آمریکایی است. می‌توان از این وضعیت «پیشامدنی» ایجاد شده در جامعه فعلی آمریکا، به عنوان کاتالیزوری برای افول فرهنگی و اجتماعی آمریکایی‌ها یاد کرد^۴.

کرونا چالشی برای نظام سیاسی

در خصوص افول آمریکا در محور سیاست، مهم‌ترین عامل از دست رفتن اعتماد مردم به سازوکارهای

انتخابی و سیاستمداران است. رفتار ترامپ در عدم برخورد صادقانه با آمریکایی‌ها، در خصوص اثرات کرونا ویروس و تقلیل آن به بیماری‌ای کمتر از آنفولانزا از جهت سیاسی، شکاف میان نخبگان سیاسی و مردم را بیش از پیش گسترده کرد^۵. از طرف دیگر کارکرد نهادهای لیبرال، دموکراسی را با چالشی جدی مواجه کرده است؛ چالشی که از دید تحلیل‌گران پنهان نامانده است و آمریکایی‌ها برای اینکه بخواهند از لیبرال دموکراسی دفاع کنند، مجبورند ژاپن، کره جنوبی و تایوان را به عنوان نمونه‌هایی از لیبرال دموکراسی موفق ذکر نمایند و نه آمریکا^۶.

کرونا تعمیق دهنده چالش‌های پیشین

به نظر می‌رسد روند افول آمریکا که در حوزه مختلف اقتصادی فرهنگی - اجتماعی و سیاسی در حال وقوع بوده است، در مواجهه با کرونا ویروس، هم تسریع شده و هم بیش از پیش، واضح و آشکار شده است. آمار و حوادثی که بیان می‌شود و رفتاری که آمریکایی‌ها از خود بروز می‌دهند، پیش از شیوع کرونا ویروس نیز وجود داشته و وقوع کرونا ویروس، تنها آن را تعمیق و تصریح کرده است.

3. <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/16/us-sales-guns-ammunition-soar-amid-coronavirus-panic-buying>
4. <https://www.straitstimes.com/world/united-states/why-toilet-paper-the-psychology-behind-the-coronavirus-induced-panic>

1. <https://www.theguardian.com/business/2020/apr/03/us-jobs-report-march-unemployment-coronavirus>
2. <https://www.nytimes.com/2020/04/03/upshot/coronavirus-jobless-rate-great-depression.html>

5. <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2020/03/trumps-lies-about-coronavirus/608647/>
6. <https://nationalinterest.org/feature/does-coronavirus-discredit-liberal-institutions-141537>